

Forespørgsel, jeg før nævnte, udtalte den ærede Minister ogsaa, at Egtteftabet virkelig var en borgerlig Handling, men der faldt ogsaa en anden Udtalelse fra den ærede Minister ved samme Leilighed, som berører dette Lovforslag, som jeg fandt noget mærkelig. Ministeren godtgjorde først, at Egtteftabet var en borgerlig Handling, og at det derfor var nødvendigt, at Staten skulde fastsætte en bestemt Maade, hvorpaa det skulde indgaa, og deri er jeg fuldstændig enig med Ministeren; men naar han inddrøjer sig strax efter tilføiede den vigtige Indvending, at Kirken for sit Vedkommende maatte fordrø, at Egtteftabet indviedes kirkelig, blev jeg noget forundret over at høre denne Sætning fra den ærede Minister. Den Folkekirkelige, som den høitærede Minister er sat til at vogte og værne om her i Danmark, taltes i Grundloven den evangelisk-lutheriske Folkekirkelige, og nu er det jo sikkert, at, hvor stor personlig Tillid man end kan have til den høitærede Minister, eller hvor megen Ærbødighed man kan have for hans Autoritet i alle kirkelige Spørgsmaal, kan man dog ikke godt fordrø, at vi, fordi den høitærede Minister siger, at det er nødvendigt, at Kirken maa fordrø kirkelig Vielse, skulde bøie os for en saadan Paastand, naar den fremføres uden noget-somhelst Bevis. Jeg havde ogsaa ventet, at den høitærede Minister havde ansøgt, hvilke Grunde der gjøredet nødvendigt, at Kirken fordrø, at der skal kirkelig Vielse til, thi den høitærede Minister maa jo dog nok vide, at Luther, efter hvem Folkekirken tilbøielig bærer Navn, selv var borgerlig viet, og den høitærede Minister, vil maasse ogsaa være vidende om, at Luther selv siger i en af sine Borttaler: Egtteftabet vedkommer ikke Kirken, er udenfor samme, er en timelig og verdslig Ting. Og hvad angaar en anden Bog, som man kunde vente berørte Sagen, nemlig det nye Testamente, saa er jeg aldeles sikker paa, at den høitærede Minister ikke der skal finde en eneste Løddel eller et eneste Bogstav, der peger paa, at Kirken skal fordrø kirkelig Vielse. Bibelen giver ikke nogen-somhelst Antydning af, hvilke Øfter der skulle aflægges, naar Egtteftab skal indgaa, hvilke Vilkaar der skulle opfyldes, og under hvilke Stikke Egtteftabet skal indgaa. Nei, hvad Bibelen gjør, er at tale om og give Anvisning paa, hvorledes Egtteftabene skulle være fædende, og hvorledes de skulle opføre sig imod hinanden; men deraf følger paa ingen Maade, at Egtteftabets Indgaaelse skal ske ved kirkelig Vielse. Bibelen giver ogsaa Anvisning paa, hvorledes Husbond og Hustru skulle leve sammen med hverandre; men deraf at slutte, at der ogsaa i Bibelen skulde gives Anvisning paa den Maade, hvorpaa Lyndesforholdet skal stiftes, tror jeg dog vilde være at gaa vel vidt. Altsaa den Paastand, som den ærede Minister fremsatte om, at Kirken er berettiget til at fordrø kirkelig Vielse, tror jeg ikke, han vil kunne begrunde enten ved enkelte Udtalelser af Luther

eller af andre Kirkefædre og lige saa lidt af den hellige Skrift, og da vi ikke have hørt andre Grunde for den, kan jeg for mit Vedkommende ikke tillægge den nogen videre Betydning. Grunden, hvorfor jeg er en Ven af borgerligt Egtteftab og gjerne vil støtte dette Lovforslag, er den, at jeg tror, at det vil hjælpe til at føre en hel Del Usandhed og en hel Del Skin ud af Livet, og jeg tror, at, hvor man kan gjøre det, der skal man ogsaa helst se at arbejde paa det. Der foregaar ved Egtteftabets Stiftelse et Misbrug af Gudsbøden; thi det er altid et Misbrug af Ordet at paatvinge Folk Ordet og saadanne Ting, som man dog veed ikke kan paanødes Nogen-somhelst, og det er, som nærmere paavist af den ærede Forslagsstiller, en utaalelig Evtang, der lægges paa Præsterne i mange Tilfælde, naar man tvinger dem til at vie, ikke alene, som det blev nævnt i Træk, men naar man ogsaa tvinger dem til at vie Folk, som egentlig gaa for at være offentlige Fornegtere, og som give Forargelse paa mange Maader. At de skulle udtale Kirkens Betsignelse over et saadant Egtteftab, er efter min Mening forargeligt, og det er en stor Evtang at lægge paa vedkommende Præst, og jeg tror, at enhver saadan usand Sammenblanding af det Kirkelige og det Borgerlige ikke kan Andet end virke skadelig paa hele det kristelige Liv, og det kan ikke Andet end være forargeligt. Som det blev omtalt af den ærede Forslagsstiller, gaar det paa samme Maade med de Spørgsmaal, der blive rettede til dem, der skulle vies, idet Præsten mange Gange maa sige sig selv, at det Ja, der lyder, er en aabenbar og vittelig Usandhed. Det gaar jo nemlig saaledes til, at Præsten skal tvinges til at spørge selv den, om hvem det er han bevidst, at han lever et i alle Henseender daarlige og forargeligt Liv, om han har beraadt sig med Gud i Himlen? Og hvad synes man om Spørgsmaalet, om at have beraadt sig med sit eget Hjerte, hvor maasse han eller hun bliver slæbt til Brudekammeren? Jeg tror, det maa være os om at gjøre, saa vidt muligt at faae den Slags Usandhed og Forargelse bort, og den eneste Veie til at komme ud deraf er at indføre borgerligt Egtteftab, men ikke paa den Maade, at det bliver et frit Valg, saaledes at En kan vies borgerlig, en Anden kirkelig, men at det blev rent ud borgerligt Egtteftab, Enhver skal indgaa, for at Egtteftabet kunde faae virkelig Gyldighed; i modsat Fald vilde Mange jo blive ved at lade sig kirkelig vie, fordi det nu engang var Skik og Brug, og Mange vilde maasse tro, at det borgerlige Egtteftab var ringere end det andet. Det borgerlige Egtteftab ubeløkker jo slet ikke, at Kirken trækker til med sin Forbøn og sin Betsignelse, hvis de Vedkommende ønske det. Vi maa vist være enige om, at det er bedst, at ingen Anden faar denne, end hvem der begjærer det og søger Erang dertil. Derfor er det, at det borgerlige Egtteftab